

خبرنامه انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران

شماره ۴۳ - زمستان ۱۳۸۸ و بهار ۱۳۸۹

نقش کمیته علمی در انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران

به نام خدا

کمیته علمی به عنوان یکی از اجزای ساختار انجمن می تواند نقش مهمی در به روز نمودن اطلاعات علمی اعضا، انتقال روش های نوین آموزشی و پژوهشی، تقویت توان و مهارت علمی اعضا و به ویژه نیروهای جوان ایفا نماید. بدین منظور با راه اندازی کارگاه های تحقیقاتی در حیطه های مختلف فیزیولوژی و فارماکولوژی، دوره های کوتاه مدت آموزشی و پژوهشی، سمینارهای دوره ای و نیز آموزش مداوم، سعی در ایجاد فرصت مناسبی برای اعضا در جهت تقویت توان علمی خود دارد. یکی از راه های رسیدن به این هدف مهم، تشکیل هسته های علمی محلی در دانشگاه هایی است که از امکانات پژوهشی و تحقیقاتی نوین برخوردارند. کمیته علمی انجمن با بهره گیری از سرمایه های علمی باارزش موجود که همانا اعضای توانمند، علاقه مند و باانگیزه در دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی است بر این باور است که یکی از راه های رشد و توسعه علم فیزیولوژی و فارماکولوژی در جامعه علمی همکاری نزدیک و تنگاتنگ کلیه اعضای انجمن است. در اینجا فرصت را مغتنم شمرده از تمامی اعضای محترم انجمن دعوت نموده تا نقطه نظرات سازنده خود را برای عملکرد بهتر و سازنده تر به کمیته علمی انتقال دهند. در برنامه ریزی اولیه این کمیته کارگاه های تحقیقاتی در زمینه سلولی-ملکولی، الکتروفیزیولوژی، کشت سلولی، رفتاری، ایمونوهیستوشیمی و نیز دوره های کوتاه مدت آموزشی و پژوهشی به ویژه در زمینه علوم اعصاب در سال جاری طراحی خواهد نمود که در دانشگاه های مختلف برگزار گردند. لکن پیشنهادهای سازنده در طراحی صحیح مبتنی بر نیاز اعضا می تواند در بهره برداری هر چه بیشتر از این کارگاه ها و دوره کمک نماید.

دکتر مهیار جان احمدی
دبیر کمیته علمی انجمن

فهرست مطالب

- نقش کمیته علمی در انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران..... ۱
- با «اونو»، «زمستونو سر می کنم»..... ۲
- مصوبات جلسات نوزدهمین هیأت مدیره انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران..... ۴
- مصاحبه با یکی از استفاده کنندگان از بورسیه انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی..... ۱۱
- معرفی گروه های فیزیولوژی و فارماکولوژی دانشگاه علوم پزشکی همدان..... ۱۳
- اخبار کنگره بیستم..... ۱۴
- مصاحبه با دکتر محمدرضا حجتی..... ۱۵
- زکریای رازی..... ۱۷
- جلسه هیأت تحریریه مجله فیزیولوژی و فارماکولوژی..... ۱۸
- اخبار علمی..... ۱۸
- دقت در نتیجه گیری..... ۲۳
- التماس نامه..... ۲۳

مسئول خبرنامه : دکتر سید جواد میرنجمی زاده

همکاران این شماره: دکتر مهدی گوهرزوند، امیر شجاعی

دبیرخانه: تهران، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده علوم پزشکی،

گروه فیزیولوژی، صندوق پستی: ۱۴۱۱۵-۳۳۱

پست الکترونیک: mirnajaf@modares.ac.ir

با «اونا»، «زمستونو سر می کنم»

استاد بزرگوار فارماکولوژی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، جناب آقای دکتر قرشاد روشن ضمیر، بهاریه زیبایی را در شماره ۱۴۵ هفتمه نامه سپید (به مناسبت بهار ۱۳۸۸) نگاهشته بودند که با کسب اجازه از ایشان و به منظور استفاده اعضای محترم انجمن، این متن زیبا در زیر آورده شده است (هرچند از آغاز بهار ۳ ماه گذشته است، اما این متن را با حال و هوای ابتدای بهار بخوانید):

اونا" اشاره دارد به دورها، روزهای رفته، یادهای انباشته شده سایه وار و رنگ باخته، در پستوی ذهن، "زمستون" هم این سال های عمر رانشانه می رود که ایستادن در آستانه است برای عبور از دری که به قول شاملو "کوبه ندارد" و باریدن برفش راه "دیگر سر باز ایستادن نیست، برفی که بر ابروی و به موی می نشیند". حالا به خواسته دوستی و با تلنگر این خواسته به مغاک آن پستوی غبار گرفته پرتاب شده ام تا کور مال بگردم در آن "ظلمت نه توی" مگر فراچنگ آرم آنچه را که خیال می کنم اجابت خواسته آن عزیز است.

خواندن "بهاریه" ها را که فقط سالی یک بار سر و کله شان در شماره های مخصوص نوروز اکثر مجلات پیدا می شود، دوست دارم، پرویز دواپی، احمدرضا احمدی و کیومرث پوراحمد و... استاندند توی این کار (بهاریه نویسی را می گویم).

همه شان "غم - یادی" نهفته دارند در کلامشان، من با این نوشته ها به عصری دور سفر می کنم. همذات پنداری من با آن نوشته ها اگر حتی نم بار به رخسار نیاورد. چشم هایم را با زلال "چشمابه" جلا می دهد. همان گونه که زنگار روزگار را از روحم می زداید"

"بوی باران، بوی سبزه، بوی خاک"؛ فریدون مشیری، نرم نرمک رسیدن بهار را با این بوها حس می کرد و بشارت می داد و حسرت می خورد که: "خوش به حال روزگار". من هم چون او از طریق حس شامه و شمیم سال های دور نقبی به آن سال ها می زنم و با این "کلیدواژه ها" قفل آن پستو را می گشایم "تا معطر کنم از لطف نسیم تو مشام شمه ای از نفخات نفس یار بیار"

بوی رخت و کفش نو: با وجود گذشت حدود ۵۰

سال هنوز می توانم حسش کنم و با شامه ام می توانم ببینمشان. رختی (کت و شلواوری) که به سفارش پدر، بزرگتر دوخته شده تا کمکم و در طول سال پاسخگویی رشد جسمی ام باشد، اما خوب برای روز عید طبیعی است که به تن زار بزند و کفشی که معمولا و احتیاطا یک نمره بزرگتر از قواره پا ابتیاع شده تا مبادا با رشد پا تنگ شده، پا را بزند و از آن فاجعه بارتر جیب ابوی را که اصلا تحمل بار مالی خرید بیش از یک کفش در سال را برای هیچ یک از بچه ها ندارد. بعد از خرید کفش، نوبت سرزدن به پینه دوز محل برای کوبیدن قطعاتی آهنین بر پاشنه و کف کفش بینوای هنوز پا نرفته می شود. این تدبیر - مقاوم سازی پاشنه ونیم تخت کفش - با پیشگیری از سایش کف کفش حداقل دوام یک ساله آن را تضمین می کند. می دانم که راه رفتنم با چنان پاپوشی! روی تنها خیابان آسفالت شده شهر صدایی همانند سمضربه های اسبان درشکه های شهر خواهد داشت که فاصله اندک سر تا ته شهر کوچک کودکی ام را کوتاه تر می کنند. ضمنا" برای اجتناب از پرتاب شدن کفش که با گام "شلنگ" اندازی من وقوعش محتمل است، پنبه گذاری نوک کفش نیز در مراسمی شبه آیینی در منزل انجام می گیرد.

اما من نه به نعل آهنین کفش کار دارم و نه به پنبه کاری آن، عاشق بوی این کفش نو هستم. همه بچه ها مثل من در شب های مانده تا عید کف شهایشان را کنار

انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران

بوی پلو شب عید: شب های عید مادرم رشته پلو می پخت با قورمه سبزی. البته، در آن زمانه هم پلو خوری باب نبود و هم کسی جز ماهی صید شده از رودخانه نزدیک شهر (با قد و قامتی ۱۰-۲۰ سانتی متری) با ماهی دیگری آشنا نبود. الگوی مصرف محلی بود و به قول علمای امروز "خود بسنده"! رشته پلویی، خانه ساز بود: از خمیر کردن آرد محلی تا بریدن رشته، خشک کردن و تفت دادن آن. رشته بو داده را دست برنج می زدند که سفره شب را به ضیافتی منحصر به فرد بدل می کرد. از عصر شب عید، بوی برنج دم کشیده، به شوقی کم نظیر دامن می زد خصوصاً که بوی روغن حیوانی (روغن زرد کرمانشاهی) به اولی اضافه می شد و بچه ها را بارها و بارها تا در مطبخ می کشاند (هنوز هم هر وقت که پیرانه سر و در عنفوان کهولت! می خواهم خودم را برای مادرم لوس کنم از او می خواهم که به یاد آن روزها، رشته پلو را علم کند، می دانم برایش چقدر زحمت دارد اما این را هم می دانم که در اجابت این تقاضا چنان شوقی در وجودش جاری می شود که سرفه های پی در پی و نزاری تن را از یاد می برد). یک بار از او پرسیدم: حالا چرا شب عید و رشته پلو؟ در فاصله دو رگبار سرفه توضیح داد: "شگون داشت، می گفتند رشته پلو شب عید رشته کار را در سال جدید به دستت می دهد و..." اما حقیقت آن بود که برنج گران بود و دشواریاب. مردمان آن زمان در تدبیری اقتصادی، برنج گران که هنوز قوت غالب نشده بود را با رشته، عدس، ماش، باقلا و... انواع افزودنی های دیگر که همه ارزان و محلی بودند، می آمیختند. در واقع، منطقی اقتصادی رشته را به پلو الصاق کرده بود. خوب که فکر می کنم می بینم آمدن عید، برایمان با بوی کفش نوآغاز می شد و با بوی رشته پلو شب عید ادامه پیدا می کرد و به این دو وقتی بوی خوش "اسکناس تا نخورده لای کتاب" اضافه می شد عیش عیدمان کامل می شد.

بالششان می گذارند و با رایحه چرمین آن خواب های خوش می بینند.

بوی اسکناس نو: به باور من اسکناس های یک یا دو تومانی ۵۰ سال پیش شاید به دلیل جنس کاغذ یا مواد چاپی آن بوی متفاوت و دلنوازی داشتند. وقتی بعد از شنیدن توپ تحویل سال از رادیو آندریای لامپی، پدر در ازای بوسه ای برگونه هر کدامان، یک تومانی را از لای قرآن بیرون می کشید. مترصد بودم بگیرم و به سرعت از اتاق خارج شوم تا در حالی که به شکوفه های دو سه درخت باغچه کوچک خانه مان نگاه می کردم اسکناس عیدی را سیر دل بو بکشم. می دانستم که همان روز یا در روزهای پیش رو و در دید و بازدیدهای عید تعداد بیشتری از آن کاغذهای شامه نواز نصیبم خواهد شد. همه اسکناس های عیدی شق و رق بودند و از آن شمیم خوش ماندگار، سرشار. شوق به دست آوردن ثروتی عظیم! به باور یک بچه ۱۰، ۱۱ ساله، شاید به دلنشینی این رایحه کمک کرده باشد. با بچه های هم سن و سال محل، نقشه ها می کشیدیم برای "کیف کردن" از "ثروت سرشارمان". به خودمان وعده خوردن هرروزه "نوبر بهاره بستنی" می دادیم. یه خروس قندی (یکی یه پوله خروس) و بامیه و ماما جیم جیم و از همه بهتر اجاره کردن دوچرخه (در آن عصر آهن و مفرغ نه از کیت کت خبری بود نه از M&M، نه تخم مرغ شانسی و نه ...) اما تجربه همه آن سال ها نشان داد که ما بچه ها خوش خیال بودیم چرا که با خاتمه تعطیلات نوروزی و نزدیک شدن به آخر فرورین و موسم سیاه بهار اقتصادی خانواده - به روایت امروز بحران اقتصادی - فرا می رسید و پدر و مادر با یک مقدمه چینی شتاب زده دست به انتشار اوراق قرضه شفاهی (وعده های شیرین سرخرمنی) می زدند و با آب انداختن دهانمان، نقدینه خوشبوی بهتر از جانمان را به امانت می گرفتند تا وقت خرمن برسد که بچگی و نوجوانی مان گذشت و وعده ها محقق نشد که نشد!!

مصوبات جلسات نوزدهمین هیأت مدیره انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران

مصوبات اولین جلسه

تاریخ برگزاری: ۱۳۸۸/۱۰/۲۱

محل تشکیل: مرکز علوم اعصاب دانشگاه علوم پزشکی

شهید بهشتی

حاضرین: دکتر معصومه جرجانی، دکتر ناصر نقدی،

دکتر صالح زاهدی، دکتر سعید سمنائیان، دکتر علی

محمد شریفی، دکتر سید جواد میرنجفی زاده

در ابتدای جلسه دبیر انجمن گزارشی از فعالیت های صورت گرفته طی ۲۰ روز گذشته ارائه و موضوع تأیید انتخابات اخیر انجمن را در کمیسیون انجمن های تخصصی وزارت بهداشت به اطلاع اعضا رساندند.

- تقاضای عضویت ۱۶۰ نفر از همکاران مورد بررسی قرار گرفته و با عضویت آنان موافقت به عمل آمد. در ضمن تأکید شد برای انجام امور ثبت نام از طریق وب سایت برنامه ریزی لازم صورت پذیرفته و نظر معرف، به صورت توصیه نامه از طریق پست الکترونیک دریافت گردد. در همین راستا بنا شد جهت تسریع صدور کارت عضویت جدید برای اعضا اقدامات لازم به عمل آید.

- اعضا موافقت نمودند پرداخت هزینه های انجمن با تشخیص و موافقت کتبی رئیس یا دبیر انجمن صورت پذیرد.

- در رابطه با معرفی نماینده دارای حق رأی به IUPHAR، مقرر شد، پس از مکاتبه با اعضا و کسب

حالا اما بدون اینکه بویی حس کنم از برگ های تقویم که ورق می خورد نه آمدن عید که رفتن عمر را حس می کنم حسی که نه شیرین است و نه کودکانه، تلخ است و واقعی و من دوست دارم از "اینا" به "اونا" پناه ببرم و با "اونا زمستونو سر بکنم". به قول حافظ:

روزگاریست که دل چهره مقصود ندید

ساقیا آن قبح آینه کردار بیار

با وجود این اینک در جایگاه پدربزرگ یا بزرگ دیگری (صرفاً به لحاظ سن) قرار دارم که باید شوق های کودکانه را پاسخ دهم، رفتاری که بزرگترهای ۵۰ سال پیش با ما بچه های همان سال پیش می گرفتند، باید وظیفه ام را انجام دهم.

به بقیه هم حسب وظیفه باید تبریک بگویم و برای همه سال خوشی آرزو کنم و ختم مقال را با این شعر رقم بزنم:

"خوش آمد بهار"

گل از شانه تلمیذ خورشیدوار

در این صبح فرخنده تاناک

که از زندگی دم زند جان خاک

نوابی هم آهنگ باران برآر

خوش آمد بهاران، خوش آمد بهار"

مول مالنا الی امسن المال

انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران

- فرم های ارزیابی کنگره نوزدهم در اختیار آقای دکتر شریفی قرار گرفت تا نسبت به آنالیز آن اقدام و گزارش مربوطه را در جلسه آتی ارائه نمایند.

- تقاضای آقای دکتر محمد جوان برای اعطای فرصت مطالعاتی ۳ ماهه به خانم تسکینه علی از کشور بنگلادش مورد موافقت قرار گرفته و مقرر شد مبلغ ۱۰۰ دلار، حمایت مالی انجمن به دکتر جوان پرداخت گردد.

- با پرداخت حق الزحمه ماهیانه آقای عباس نعیمی و خانم مهین نادری برای ماه های آبان و آذر ۸۸ موافقت بعمل آمد.

- مقرر شد برای انتخاب رئیس کمیته علمی و فعال سازی آن، با برخی افراد شاخص مانند خانم دکتر جان احمدی مذاکره و در یکی از جلسات آتی برای بحث و تبادل نظر با اعضای هیأت مدیره از ایشان دعوت به عمل آید.

مصوبات سومین جلسه

تاریخ برگزاری: ۱۳۸۸/۱۱/۱۹

محل تشکیل: مرکز علوم اعصاب دانشگاه علوم پزشکی

شهید بهشتی

حاضرین: دکتر معصومه جرجانی، دکتر مهیار جان احمدی، دکتر غلامرضا سپهری، دکتر فیروز قادری پاکدل، دکتر سعید سمناپان، دکتر سید جواد میرنجفی زاده

۱- در ابتدای جلسه خانم دکتر جرجانی گزارشی از فعالیت های انجام شده در خصوص مصوبات جلسه قبل ارائه نموده در این ارتباط موضوع لزوم ثبت انجمن در

اطلاع از اسامی افرادی که در کنگره آتی IUPHAR شرکت می نمایند، با نظر رئیس و دبیر انجمن نماینده مذکور انتخاب و معرفی شود.

- در مورد میزان حق عضویت FAOPS، مقرر شد خزانه دار انجمن مطابق شرایط اعلام شده میزان بدهی انجمن را محاسبه و نسبت به پرداخت آن اقدام نمایند.

- در رابطه با پروپوزال های پیشنهادی برای سمپوزیوم های هفتمین کنگره FAOPS مقرر شد موضوع به برخی افراد توانمند و صاحب نظر انجمن منعکس و از آنان درخواست شود تا پیشنهادهای خود را تا موعد تعیین شده ارسال نمایند.

- موضوع تکمیل فرم اطلاعاتی انجمن درخواستی از سوی دبیر ممیزی گروه های پزشکی مطرح و مقرر شد آقای دکتر نقدی و آقای نعیمی نسبت به تکمیل اطلاعات موجود در فرم اقدام نمایند.

در همین راستا، اعضا بر ضرورت طراحی پروژه های نیازسنجی، تحلیل وضعیت و تدوین برنامه استراتژیک انجمن تأکید نموده که مقرر شد مسئولیت تدوین و اجرای پروژه اول به خانم دکتر نرگس حسین مردی سپرده شود. آقای دکتر میرنجفی زاده نیز برای توضیح مسأله به ایشان مذاکرات مقدماتی خواهند نمود.

- مقرر شد اقدامات لازم برای انتقال حساب انجمن و معرفی مشخصات خزانه دار و امضای افراد جدید به بانک به عمل آید. آقای نعیمی اطلاعات مورد نیاز و اقدامات مورد نیاز را از بانک استعلام و پس از هماهنگی با آقای دکتر شریفی، موضوع تحقق پذیرد.

انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران

۹- پیشنهاد انجمن اخلاق در علم و فناوری مبنی بر همکاری و مشارکت آنان در تدوین منشور اخلاقی انجمن های علمی مطرح و مقرر شد پس از کارشناسی لازم و در صورت امکان در قالب پروژه دانشجویان کارشناسی ارشد یا Ph.D اخلاق پزشکی، تدوین گردد.

۱۰- در ادامه از خانم دکتر مهیار جان احمدی به دلیل تقبل مسئولیت کمیته علمی انجمن تشکر و قدردانی به عمل آمده و در خصوص برنامه ریزی کمیته علمی و کمیته های تخصصی آن بحث و تبادل نظر به عمل آمد. در این راستا کمیته های فرعی تحت عناوین کارگاههای آموزشی- باآموزی- سخنرانی های ادواری اعم از داخلی و خارجی- summer school , scholarship پیشنهاد گردید که مقرر شد مسئولیت این کمیته های فرعی از بین ۹-۷ اعضای کمیته علمی انتخاب گردند. بر ضرورت انتخاب اعضای کمیته های علمی از بین همه دانشگاههای کشور تاکید گردید. از خانم دکتر جان احمدی درخواست شد تا به نحوی برنامه ریزی نمایند که کمیته علمی بتواند، خبرنامه- مجله و وب سایت انجمن را از نظر اطلاعات و محتوا، تغذیه نماید.

۱۱- با پیشنهاد تاسیس کمیته دستگیری موافقت به عمل آمده و مقرر شد نسبت به تشکیل آن برنامه ریزی به عمل آید.

۱۲- گزارش کوتاهی از وضعیت تدوین پروپوزال تبیین وضعیت جایگاه و نیازهای رشته فیزیولوژی در کشور ارائه و مقرر شد برای پیش برد مناسب آن، پیگیری و اقدامات لازم به عمل آید.

اداره ثبت شرکت ها مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت که مقرر شد اقدامات لازم برای انجام آن صورت پذیرد.

۲- مقرر شد از این پس کلیه آگهی های انجمن در روزنامه های کثیرالانتشار اطلاعات و همشهری به چاپ برسد.

۳- با پرداخت حق عضویت انجمن در انجمن جهانی IUPHAR مربوط به سال ۲۰۱۰ موافقت شد. آقای دکتر شریفی برای پرداخت آن اقدام نمایند.

۴- حمایت مالی معاونت پژوهشی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به مبلغ ۷۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به اطلاع اعضا رسید و از آقای دکتر میرنجفی زاده تقاضا گردید تا چک مربوطه را به حساب انجمن واریز نمایند.

۵- با انتشار اطلاعیه دوره های مطالعاتی کوتاه مدت انجمن در خبرنامه FAOPS موافقت شد.

۶- با توجه به درخواست آقای دکتر ضیائی مبنی بر عدم امکان ادامه فعالیت ایشان در اداره وب سایت انجمن به علت مشغله کاری و با عنایت به توانمندیهای آقای دکتر فیروز قادری پاکدل مسئولیت وب سایت انجمن به آقای دکتر قادری محول گردید.

۷- قرار شد در خصوص ارائه پروپوزال برای سمپوزیوم های FAOPS مجدداً با همکاران واجد شرایط مذاکره شود.

۸- نامه درخواست ریاست دانشگاه علوم پزشکی همدان در خصوص برگزاری کنگره بیستم مطرح و مقرر شد طی نامه ای، موافقت انجمن با این درخواست اعلام و از ایشان خواسته شود تا برای بازدید هیأت مدیره از فضا و امکانات برگزاری کنگره، هماهنگی لازم به عمل آورند.

ایشان در همین رابطه به پیشنهاد جناب آقای دکتر وجگانی اشاره کردند مبنی بر این که انجمن ایمونولوژی، به همراه ۱۰ انجمن دیگر (که تشکلی تحت عنوان جامعه علمی دانشگاهیان را تشکیل داده اند) اخیراً یک واحد آپارتمانی به صورت مشارکتی خریداری کرده و تمامی امور مربوط به انجمن های علمی خود را در آن محل انجام می دهند و با توجه به این که آن انجمن ها در صدد خرید واحد دیگری برای گسترش فضای خود می باشند به انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی نیز پیشنهاد شده است تا در صورت تمایل با در نظر گرفتن مبلغی در خرید محل جدید مشارکت نمایند و متناسب با سهم پرداختی از مزایای این محل جدید به عنوان دفتر ثابت

مصوبات چهارمین جلسه

تاریخ برگزاری: ۱۳۸۸/۱۲/۲۴

محل تشکیل: دفتر جامعه علمی کشور

حاضرین: دکتر معصومه جرجانی، دکتر صالح زاهدی اصل، دکتر سعید سمنائیان، دکتر سهراب حاجی زاده، دکتر علی محمد شریفی، دکتر ناصر نقدی، دکتر سید جواد میرنجفی زاده، دکتر نرگس حسین مردی

۱- در ابتدا خانم دکتر جرجانی به این نکته اشاره کردند که داشتن فضای فیزیکی ثابت از ضروریات اصلی انجمن می باشد و این امر باعث تثبیت موقعیت انجمن، داشتن آدرس پستی ثابت برای انجمن و عدم نیاز به جابجایی اسناد و مدارک به دنبال تغییر هیأت مدیره خواهد شد.

اعضای شرکت کننده در چهارمین جلسه هیأت مدیره انجمن در محل دفتر جامعه علمی کشور؛ به ترتیب از راست: دکتر علی محمد شریفی، دکتر ناصر نقدی، دکتر صالح زاهدی اصل، دکتر سعید سمنائیان، دکتر سهراب حاجی زاده، دکتر سید جواد میرنجفی زاده و دکتر معصومه جرجانی

انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران

۵- گواهی شرکت در دوره آموزشی- تحقیقاتی خانم دکتر Taskina Ali که به عنوان بورس انجمن در آزمایشگاه جناب آقای دکتر جوان در دانشگاه تربیت مدرس به مدت ۳ ماه مشغول فعالیت بودند، صادر گردید.

۶- آقای دکتر زاهدی اعلام کردند در جلسه ممیزی مجموعه انجمن های پزشکی که با حضور دکتر طباطبایی و دکتر زالی برگزار شده بود، اطلاعات مربوط به انجمن در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار داده شد. در این راستا مقرر شد مطابق با فرم های مربوط به شیوه نامه نحوه تهیه گزارش نهایی عملکرد انجمن های علمی گزارش کاملی تهیه شود. دکتر زاهدی پیشنهاد کردند در قالب پروژه ای که قبلاً توسط ایشان تحت عنوان بررسی وضعیت فیزیولوژی و فارماکولوژی در ایران مطرح شده بود، بررسی های لازم صورت گرفته و اطلاعات به دست آمده به صورت یک کار تحقیقاتی به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام گردد. از طرف هیأت مدیره از خانم دکتر حسین مردی درخواست شد تا در انجام این پروژه با انجمن همکاری داشته باشد و بر این نکته تأکید شد که این کار می تواند در راستای مشخص شدن وضعیت کنونی جامعه علمی فیزیولوژی و فارماکولوژی در ایران کمک شایانی کند.

۷- در راستای انجام پروژه بررسی وضعیت فیزیولوژی و فارماکولوژی در ایران، پیشنهاد شد نتایج اولیه به دست آمده در جلسه ای به اطلاع صاحب نظران و افراد پیشکسوت انجمن رسانده شود و در طراحی ادامه کار از مشاوره آنان کمک گرفته شود. همچنین مقرر شد از چند نیروی فعال (به انتخاب اساتیدی که در انجام این کار با انجمن همکاری دارند) کمک گرفته شود. نظارت این

انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی برخوردار شوند. در همین راستا در تاریخ ۸۸/۱۲/۲۰ بازدید اولیه ای توسط دکتر جرجانی و دکتر میرنجفی زاده از آپارتمان مذکور به عمل آمد و با توافق انجمن های عضو جامعه علمی، مقرر شد تا این جلسه انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی نیز در محل آپارتمان مذکور برگزار شود تا تمامی اعضای هیأت مدیره از نزدیک محل را بازدید نموده و در مورد مشارکت در خرید آن تصمیم گیرند. پس از بحث و تبادل نظر، در نهایت اعضای هیأت مدیره با سهم گذاری در خرید آپارتمان به مبلغ ۲۰ میلیون تومان موافقت نمودند.

۲- اعلام شد که برای انجام امور اداری مربوط به انجمن، باید انجمن به عنوان یک شرکت ثبت شود. در این راستا خانم دکتر جرجانی فرم هایی را از اداره ثبت شرکتها دریافت کرده تا تکمیل نمایند. ایشان گفتند در فرم های مربوطه باید نام اعضای مؤسس انجمن آورده شود و برای این منظور، نام ۴ نفر از اساتیدی که در سال ۱۳۷۱ هیأت مدیره انجمن را راه اندازی کرده اند (یعنی سرکار خانم دکتر معتمدی، دکتر صادقی شجاع، دکتر فنایی و دکتر حائری) به عنوان اعضای مؤسس در فرم های مربوطه آورده شده است.

۳- اعلام شد که کارت عضویت اعضای انجمن در حال آماده شدن است و انشاء... در اوایل سال ۱۳۸۹ بین اعضا توزیع خواهد شد.

۴- در خواست تمدید عضویت آقای حسین عرفانی صفدری مورد بررسی و موافقت اعضاء قرار گرفت.

- مقرر شد از این به بعد دبیر محترم انجمن تمامی درخواست های مربوط به عضویت یا تمدید را بررسی و در جلسات هیأت مدیره فقط گزارشی از آن را ارائه دهد.

مدیره انجمن از محل برگزاری کنگره از ایشان پیگیری شود.

۳- خانم دکتر جرجانی گزارشی در خصوص فعالیت های انجام شده برای ثبت انجمن در اداره ثبت شرکت ها ارائه دادند و مقرر شد اقدامات بعدی تا تحقق موضوع صورت پذیرد.

۴- در خصوص تأمین دفتر دائمی انجمن قرار شد آقای دکتر زاهدی اصل با آقای دکتر وجگانی مذاکره و پیگیری نمایند.

۵- قرار شد برای کمک مالی به انجمن نامه ای به آقای دکتر نقدی مدیر عامل شرکت داروپخش تهیه شود.

۶- قرار شد آقای دکتر شریفی به عنوان خزانه دار جدید انجمن آخرین وضعیت مالی انجمن را استخراج و password جدید برای دریافت صورتحساب از بانک دریافت نمایند.

۷- بر اساس گزارش آقای دکتر زاهدی اصل موجودی حساب، مبلغ ۲۸۷۰۰۳۸۶۱ ریال در تاریخ ۸۹/۱/۳۰ می باشد. که دسته چک و مستندات آن به شماره سریال الف ۶۲۹ ، از شماره ۳۱۰۵۳۳ تا ۳۱۰۵۵۰ تحویل آقای دکتر شریفی گردید.

۸- هجده سکه تمام بهار آزادی جایزه دکتر گیتی تحویل آقای دکتر علی محمد شریفی گردید.

۹- قرار شد حقوق پرسنل انجمن (خانم نادری و خانم مرادی) در سال جدید به میزان ۲۰٪ (از یکصد هزار تومان ماهانه به یکصد و بیست هزار تومان) افزایش یابد.
۱۰- مبلغ ۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال معادل پنج میلیون تومان جهت اجرای پروژه تعیین وضعیت رشته های فیزیولوژی

طرح به عهده دکتر سعید سمنانیان گذاشته شد تا با همکاری خانم دکتر حسین مردی و به کار گرفتن نیروهای مورد نیاز با هزینه ای حدود ۵ میلیون تومان و ظرف مدت ۴-۵ ماه این کار را انجام دهند. به علاوه، پیشنهاد شد تا حد امکان مقایسه ای بین وضعیت فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران با برخی کشورهای دیگر هم صورت گیرد.

۸- بر اساس هماهنگی به عمل آمده ، مقرر شد جلسات هیأت مدیره در سال ۱۳۸۹ ، ماهانه یکبار در روز دوشنبه ساعت ۱۷-۱۵ برگزار شود. که در فصل تابستان بسته به شرایط ممکن است جلسات دو ماه یک بار تشکیل شوند.

مصوبات پنجمین جلسه

تاریخ برگزاری: ۱۳۸۹/۱/۳۰

محل تشکیل: مرکز علوم اعصاب دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

حاضرین: دکتر معصومه جرجانی، دکتر صالح زاهدی اصل، دکتر سعید سمنانیان، دکتر فیروز قادری پاکدل ، دکتر علی محمد شریفی، دکتر ناصر نقدی، دکتر مهیار جان احمدی، دکتر سید جواد میرنجفی زاده

۱- در ابتدای جلسه بخشی از مشکلات وب سایت انجمن توسط آقای دکتر قادری پاکدل گزارش داده شد و قرار شد برای برطرف کردن آنها آقای دکتر قادری با آقای نعمتی مدیر شرکت یکتا وب مذاکره نمایند.

۲- نامه آقای دکتر صریحی دبیر کنگره بیستم در خصوص معرفی مسئولین اجرایی و علمی کنگره مطرح و مقرر شد برای اطلاع رسانی اولیه و نیز بازدید هیئت

مصوبات ششمین جلسه

تاریخ برگزاری: ۱۳۸۹/۳/۳

محل تشکیل: مرکز علوم اعصاب دانشگاه علوم پزشکی

شهید بهشتی

حاضرین: دکتر معصومه جرجانی، دکتر صالح زاهدی

اصل، دکتر ناصر نقدی، دکتر سید جواد میرنجفی زاده

۱- در ابتدای جلسه آقای دکتر زاهدی گزارشی از نتایج بازدید خود و آقای دکتر نقدی از دانشگاه علوم پزشکی همدان و محل برگزاری کنگره بیستم ارائه نمودند.

۲- در خصوص عضویت انجمن در اتحادیه علوم زیستی اعضای انجمن ضمن موافقت اولیه پیشنهاد نمودند با برخی از اعضای مؤسس اتحادیه علوم زیستی مانند آقای دکتر تقی‌خانی و دکتر زینعلی مذاکره و پس از تکمیل اطلاعات تصمیم نهایی اتخاذ گردد.

۳- موضوع نحوه جلب مشارکت بیشتر اعضای انجمن در شهرستان‌ها مورد بحث قرار گرفت. انتخاب اعضای رابط در شهرستان‌ها که پیش از این نیز توسط هیأت مدیره های قبلی پیشنهاد شده بود مجدداً مطرح شد و راجع به دلایل عدم موفقیت در اجرای آن گفتگو شد. قرار شد در جلسات آتی با حضور همه اعضا مسأله با جزئیات بیشتر بررسی شود.

۴- با ارسال نامه مبنی بر موافقت با درج آرم انجمن در پوستر مربوط به کنگره مرکز تحقیقات فیزیولوژی کاربردی اصفهان در سال ۸۸ موافقت شد.

۵- پاسخ آقای دکتر نادر ممتازمنش مشاور عالی علمی معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در خصوص تخصیص امتیاز بازآموزی مقالات

و فارماکولوژی در کشور به آقای دکتر سمنائیان پرداخت گردید.

۱۱- قرار شد حق عضویت IUPHAR توسط آقای دکتر شریفی پرداخت شود.

۱۲- مقرر شد خانم دکتر منیژه متولیان عضو هیئت علمی گروه فارماکولوژی دانشگاه علوم پزشکی ایران به عنوان نماینده انجمن در مجمع عمومی IUPHAR همزمان با برگزاری کنگره world Pharm 2010 در دانمارک شرکت نمایند.

۱۳- مقرر شد جناب آقای دکتر زاهدی اصل به عنوان سخنران ویژه از ایران در کنگره FAOPS سال ۲۰۱۱ معرفی شوند.

۱۴- جهت پذیرش آقای دکتر احمد صالح صاحب، متقاضی دوره کوتاه مدت مطالعاتی از عراق مقرر شد با دکتر علیرضا مانی و یا علی محمد شریفی هماهنگی لازم به عمل آید.

۱۵- خانم دکتر جان احمدی گزارشی از فعالیت کمیته علمی انجمن و فهرست همکاران علمی این کمیته ارائه دادند.

۱۶- عکس های کنگره نوزدهم تحویل آقای دکتر قادری گردید که قرار شد روی وب سایت انجمن گذاشته شود و به اعضاء انجمن نیز در این خصوص اطلاع رسانی شود.

۱۷- پیشنهاد شد جهت ارسال خبرنامه انجمن به اعضاء و پرهیز از مشکلات موجود یک آدرس gmail نیز برای انجمن تهیه شود.

۱۸- مقرر شد بر روی وب سایت انجمن مکانی برای سوالات مکرر و پاسخ آنها (FAQ) ایجاد شود.

کنگره های مشابه در داخل مثل خانم دکتر معتمدی مذاکره و پس از اخذ دیدگاه ها و نقطه نظرات آنان، در جلسات آتی تصمیم گیری شود.

۱۱- در خصوص فعال سازی کمیته تحصیلات تکمیلی (کمیته دستیاری) بحث و تبادل نظر به عمل آمده و قرار شد اقدامات اولیه در این خصوص صورت پذیرد.

روابط عمومی نوزدهمین کنگره

فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران

مصاحبه با یکی از استفاده کنندگان از بوردیه انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی

در زمستان سال ۱۳۸۸ خانم دکتر Taskina Ali با استفاده از بورس انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی به مدت سه ماه یک دوره آموزشی تحقیقاتی را در گروه فیزیولوژی دانشگاه تربیت مدرس سپری نمودند. در همین رابطه از طرف خبرنگار مصاحبه‌ای با ایشان صورت گرفت که توجه شما را به خواندن آن جلب می‌نمایم.

خبرنامه: لطفاً خودتان را معرفی کنید.

□ من دکتر تاسکینا علی، استادیار گروه فیزیولوژی دانشگاه پزشکی Bangabandhu Sheikh Mujib واقع در Sahbagh, Dhaka در کشور بنگلادش هستم.

خبرنامه: فرصت مطالعاتی شما در گروه فیزیولوژی دانشگاه تربیت مدرس از چه تاریخی شروع شد و در چه تاریخی خاتمه یافت؟

مندرج در نشریه رازی که با مشارکت انجمن انتشار می باید مطرح و مقرر شد تصویر آن برای آقای دکتر صدر ارسال گردد.

۶- انتشار مجله علمی انجمن روماتولوژی به اطلاع اعضا رسید

۷- موضوع پذیرش آگهی برای انجمن های علمی، شرکت های دارویی و تجهیزات پزشکی از طریق انتشار در وب سایت انجمن یا نشریه فیزیولوژی و فارماکولوژی مورد بررسی قرار گرفت. مقرر شد پس از هماهنگی با آقای دکتر نقدی جلسه ای در داروپخش با حضور اعضای هیأت مدیره انجمن و افرادی که دارای تجربیات در زمینه تبلیغات می باشند تشکیل و راهکارهای مناسب برای این موضوع شناسایی شود.

۸- خانم دکتر جرجانی گزارشی از اقدامات انجام شده در خصوص تقاضای دوره فرصت مطالعاتی کوتاه مدت آقای احمد صالح سحیب از عراق و نتایج مذاکره با آقایان دکتر مانی، دکتر دهپور و دکتر شریفی ارائه نمودند.

۹- با توجه به اتمام دوره عضویت آقای دکتر سعید سمنانیان در هیأت مدیره FAOPS و درخواست آن انجمن، مقرر شد جناب آقای دکتر صالح زاهدی و خانم دکتر مهیار جان احمدی به عنوان کاندیدای انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی در عضویت در هیأت مدیره جدید معرفی شوند.

۱۰- نامه انجمن FAOPS در خصوص برگزاری کنگره FAOPS در سال ۲۰۱۹ مطرح و راجع به اعلام آمادگی انجمن برای برگزاری این کنگره در تهران بحث و تبادل نظر به عمل آمد. اعضا ضمن مثبت بر شمردن این موقعیت و امتیازات آن، پیشنهاد نمودند با برگزار کنندگان

□ از ۲۸ دسامبر ۲۰۰۹ تا تاریخ ۱۶ مارچ ۲۰۱۰

خبرنامه چرا شما ایران و دانشگاه تربیت مدرس را برای فرصت مطالعاتی انتخاب کردید؟

□ ایران در میان کشورهایی که در غرب آسیا واقع شده‌اند بسیار پیشرفت کرده است و در ایران نیز دانشگاه تربیت مدرس یکی از بهترین مؤسسه‌های عمومی در زمینه تحقیقات است.

خبرنامه نظر شما در مورد فرصت مطالعاتی که در دانشگاه تربیت مدرس گذرانید چیست؟ آیا از آن راضی هستید؟

□ بلی، مطمئناً. من از فرصت مطالعاتی سه ماهه‌ای که در دانشگاه تربیت مدرس گذراندم کاملاً راضی و خشنودم.

خبرنامه در این مدت چه مهارت‌هایی آزمایشگاهی را فرا گرفتید؟

□ مهارت‌هایی که در این مدت با آنها آشنا شدم عبارتند از:

- تهیه اسانس روغنی، عصاره الکلی و آبکی گیاهان دارویی
- آزمون فرمالین و آزمون Tail Flick برای مطالعه اثرات بی‌دردی

- اندازه‌گیری میزان ادم پنجه پا با استفاده از Plethysmometer برای مطالعه اثرات ضد التهابی

- نحوه دست آموز کردن حیوانات آزمایشگاهی
- کانول گذاری و تزریق داخل بطني مغز در موش صحرائی

- کارگذاری کاتتر در فضای زیر عنکبوتیه نخاع موش صحرائی به منظور تزریق دارو

- نحوه بررسی اثرات ضد تشنجی ترکیبات مؤثر با استفاده از مدل صرعی پنتیلن ترازول

• نمونه‌گیری از خون حیوان آزمایشگاهی برای مطالعات بیوشیمیایی

خبرنامه نظر شما در مورد گروه فیزیولوژی دانشگاه تربیت مدرس، اساتید و دانشجویان آن چیست؟

□ گروه فیزیولوژی دانشگاه تربیت مدرس در زمینه آموزشی و تحقیقات به خوبی رشد کرده است. اساتید و دانشجویان آن در طی فرصت مطالعاتی، همکاری و مساعدت بسیار خوبی با من داشتند.

خبرنامه به عقیده شما چگونه می‌توان فرصت‌های مطالعاتی در ایران و به خصوص در دانشگاه تربیت مدرس را بهبود بخشید؟

□ به نظر من با راهکارهای ذیل می‌توان فرصت‌های مطالعاتی را بهتر و پربارتر کرد:

- تسهیل اقامت مراجعه کنندگان در نزدیکی دانشگاه تا مراجعه کنندگان بتوانند زمان بیشتری را به تحقیقات اختصاص دهند.

- حمایت مالی بیشتری از مراجعه کنندگان به عمل آید.
- در طی فرصت مطالعاتی، برنامه‌های تفریحی نظیر گردش‌های رسمی و دیدن مناظر تماشایی در نظر گرفته شود.

- برنامه‌های داد و ستد بین دانشگاهی در طی فرصت مطالعاتی بیشتر شود.

خبرنامه در طی این مدت چه نکاتی برای شما جالب توجه بود؟

□ مهمان نوازی و رفتار محبت آمیز ایرانی‌ها

خبرنامه آیا در این مدت خاطره بد هم داشتید؟

انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران

محواله تدریس می گردید و از سال ۷۲ به بعد این درس بطور کامل توسط فارغ التحصیلان فیزیولوژی و اعضای رسمی گروه تدریس می گردید . با جذب افراد بیشتر بصورت عضو هیأت علمی گروه های فیزیولوژی و فارماکولوژی در سال ۷۹ از هم مستقل شدند. گروه فیزیولوژی در حال حاضر دارای ۲ دانشیار و ۴ استادیار می باشد. اعضای این گروه در حال حاضر تدریس کلیه دروس فیزیولوژی را در دانشکده های پزشکی، دندانپزشکی، پرستاری- مامایی، بهداشت و پیراپزشکی را در مقاطع مختلف و نیز دانشجویان تحصیلات تکمیلی کارشناسی ارشد، Ph. D. علوم پایه و نیز دستیاران علوم بالینی را به عهده دارد و از مهر ماه ۸۸ با توجه به مجوز وزارت بهداشت نسبت به پذیرش دانشجوی کارشناسی ارشد فیزیولوژی اقدام خواهد نمود. از جنبه فعالیت های پژوهشی این گروه از گروه های شاخص دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان می باشد. اعضای هیأت علمی این گروه علی رغم سابقه کوتاه تا کنون بیش از ۴۰ مقاله بین المللی را که اغلب در زمینه علوم اعصاب می باشد را به چاپ رسانیده اند و همچنین در سایر زمینه ها از جمله قلب و عروق نیز مقالاتی توسط همکاران به چاپ رسیده است. بیش از ۵۰ طرح پژوهشی توسط اعضای گروه بانجام رسیده و یا راهنمایی گردیده و نیز بیش از ۳۰ پایان نامه در مقاطع کارشناسی ارشد پزشکی و مشاوره پایان نامه های کارشناسی ارشد علوم پایه توسط اعضای گروه راهنمایی گردیده است. این گروه علاوه بر آزمایشگاه آموزشی دارای آزمایشگاه تحقیقاتی و حیوانخانه بسیار کامل می باشد. همچنین گروه فیزیولوژی سیستم های تحقیقاتی از جمله بافت ایزوله، فیزیوگراف و

□ تنها تجربه تلخ من در این مدت در ایران مربوط به رفتار ناخوشایند مأموران مهاجرت به داخل کشور در فرودگاه در بدو ورودم به ایران بود.

هپی نامه میان تحقیقات در کشور بنگلادش و ایران چه تفاوت هایی وجود دارد؟ نظر شما در مورد تحقیقات آزمایشگاهی در کشور بنگلادش چیست؟

□ گروه فیزیولوژی BSMMU اساساً آموزشی است و تحقیقات در اینجا بیشتر بر پایه فیزیولوژی بالینی است؛ زیرا در اینجا ما امکانات چندانی برای آزمایشگاه حیوانات نداریم در حالیکه در ایران تحقیقات آزمایشگاهی کاملاً وابسته به تحقیقات بر روی حیوانات آزمایشگاهی است. اما من اکنون تلاش خواهم کرد تا بخش تحقیقات فیزیولوژی بر روی حیوانات را در اینجا گسترش دهم.

هپی نامه چنانچه نکته و یا توصیه ای دارید بیان نمایید.

□ توصیه عمده من این است که دانشجویان مهارت گفتگو به زبان انگلیسی را بهبود بخشند.

معرفی گروه های فیزیولوژی و فارماکولوژی دانشگاه علوم پزشکی همدان

گروه مشترک فیزیولوژی و فارماکولوژی از سال ۱۳۶۱ همراه با پذیرش دانشجویان پزشکی و سایر مقاطع وابسته به گروه های پزشکی با یک نفر عضو هیأت علمی شروع بکار نمود. برای تدریس درس فیزیولوژی تا سال ۶۸ از متخصصین بالینی هر زمینه در مباحث مختلف فیزیولوژی استفاده می شد و تا سال ۷۲ با همکاری مشترک مربیان این گروه و متخصصین بالینی درس

تخصصی توسط اعضای گروه انجام شده است. گروه فارماکولوژی ضمن در اختیار داشتن امکانات حیوانخانه مجهز دارای سیستم های تحقیقاتی مختلف برای مطالعات در زمینه قلب و عروق، سم شناسی، درد و موارد دیگر می باشد.

دکتر عبدالرحمن صریحی مدیر گروه فیزیولوژی
دکتر فاطمه زراعتی مدیر گروه فارماکولوژی

اخبار کنگره بیستم

- ترکیب مسئولین بیستمین کنگره فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران به قرار زیر تعیین شده است.

ریاست کنگره جناب آقای دکتر رضا صفی آریان ریاست محترم دانشگاه، دبیر کنگره جناب آقای دکتر عبدالرحمن صریحی، دبیران علمی کنگره آقای دکتر سیامک شهیدی و خانم دکتر فاطمه زراعتی، دبیران اجرایی آقای دکتر علیرضا کمکی و آقای دکتر ایرج صالحی

- جلسه بازدید نمایندگان انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی از امکانات برگزاری کنگره و جلسه هماهنگی با مسئولین دانشگاه علوم پزشکی همدان و مسئولین برگزاری کنگره در اردیبهشت ماه ۱۳۸۹ در همدان برگزار گردید.

- زمان برگزاری کنگره شهریور ماه سال ۱۳۹۰ تعیین شده است.

تجهیزات ثبت پتانسیل های میدانی از حیوان بیهوش و برشهای مغزی و مدل های مختلف آزمونهای رفتاری همراه با امکانات ثبت کامپیوتری جهت انجام پروژه های تحقیقاتی مختلف را در اختیار دارد.

گروه فارماکولوژی در حال حاضر دارای سه عضو هیأت علمی یک نفر دانشیار یک استادیار و یک مربی می باشد. همانطور که در توضیحات مربوط به گروه فیزیولوژی اشاره گردیده این گروه مشترکاً با گروه فیزیولوژی همزمان با تأسیس دانشکده پزشکی در سال ۶۱ شروع به کار کرد و ابتدا اساتیدی از دانشگاههای دیگر و نیز دارو سازان مجرب در سطح شهر همدان با این گروه همکاری می نمودند اما از سال ۶۵ تدریس دروس فارماکولوژی مستقلاً توسط اعضای گروه ارائه می شد و از سال ۷۹ نیز این گروه از گروه فیزیولوژی مجزا گردید. هر ترم بیش از ۲۵ واحد دروس مختلف فارماکولوژی و سم شناسی توسط اعضای گروه در رشته ها و مقاطع مختلف کارشناسی، کارشناسی ارشد Ph.D. و دستیاری دانشکده های پزشکی، بهداشت، پرستاری-مامایی، پیرایزشکی و دندانشکی ارائه می گردد و از سال تحصیلی آینده با توافق اصولی به دست آمده دانشکده داروسازی و دروس تخصصی آن نیز به این مجموعه اضافه می گردد. علی رغم سابقه کوتاه و اعضای هیات علمی محدود این گروه تاکنون ۳۲ مقاله علمی توسط اعضای این گروه به چاپ رسیده و ۳۴ طرح پژوهشی توسط اعضای گروه به انجام رسیده و ۱۶ پایان نامه در مقاطع دکتری عمومی پزشکی و دندانپزشکی و دستیاری راهنمایی گردیده است همچنین تألیف و ترجمه ۶ کتاب

مصاحبه با دکتر محمدرضا حاجتی

هپی‌تایم: شما در پانزدهمین جشنواره تحقیقاتی علوم پزشکی رازی که در سال ۸۸ برگزار شد به عنوان برگزیده بخش "پژوهش برتر" انتخاب شدید. لطفاً توضیح دهید علت این انتخاب چه بوده است؟

□ علت انتخاب من در این جشنواره به دلیل چاپ مقاله ام در مجله Nature Neuroscience بود. همانطور که می دانید این مجله یکی از مجلات معتبر در زمینه علوم اعصاب است و impact factor آن بالای ۱۵ است. همین امتیاز بالای مجله بود که باعث شد برای اولین بار در جشنواره بخش پژوهش برتر به موارد انتخابی اضافه شد. البته این مقاله یکی از مقالات حاصل از رساله دکتری اینجانب در کشور هلند است.

هپی‌تایم: چه تعداد مقاله از رساله دکتری شما و در کدام مجلات به چاپ رسیده است؟

□ از رساله دکتری اینجانب ۴ مقاله تاکنون به چاپ رسیده که ۳ مقاله آن در همین مجله Nature Neuroscience و یکی هم در مجله Journal of Neuroscience با impact factor بالای ۷ چاپ شده است.

هپی‌تایم: آیا مقالات دیگری هم در شرف چاپ دارید؟

□ حداقل ۲ مقاله دیگر هم از کار تحقیقی اینجانب قابل چاپ در مجلات معتبر هست ولی از آنجا که supervisor من فردی است که معتقد به چاپ تعداد کم مقاله اما در مجلات معتبر است، هنوز باید صبر کنم تا داده های تکمیلی دیگری به دست آید تا چاپ شود.

هپی‌تایم: اگر امکان دارد درباره همین مقاله ای که در جشنواره رتبه آورد بیشتر توضیح دهید.

آقای دکتر محمدرضا حاجتی، عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، در پانزدهمین جشنواره تحقیقاتی علوم پزشکی رازی که در سال ۸۸ برگزار شد به عنوان برگزیده بخش "پژوهش برتر" انتخاب شدند. در همین رابطه مصاحبه‌ای از طرف خبرنگار با ایشان انجام شد که نظر شما را به خواندن این آن جلب می کنیم.

هپی‌تایم: با سلام لطفاً ضمن معرفی خود، مختصری از بیوگرافی خودتان را برای خوانندگان ما بگویید.

□ ضمن عرض سلام من دکتر محمدرضا حاجتی، اهل و ساکن نجف آباد اصفهان و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد هستم. تحصیلاتم را تا پایان دوران متوسطه در نجف آباد گذراندم و از بهمن ۶۲ الی تیر ۶۶ در رشته زیست شناسی در مقطع کارشناسی در دانشگاه شهید چمران اهواز مشغول به تحصیل بودم. در بهمن ماه ۶۶ در مقطع کارشناسی ارشد در رشته فیزیولوژی انسانی در دانشگاه تربیت مدرس پذیرفته شدم. پس از ثبت نام در این دانشگاه به دلیل شرایط جنگ در آن زمان، با گرفتن مرخصی تحصیلی بطور داوطلبانه به جبهه جنوب رفتم که نهایتاً منجر به اسارت من در خرداد سال ۶۷ شد. پس از آزادی، از بهمن ۶۹ تا تیر ۷۳ در دانشگاه تربیت مدرس مشغول به تحصیل بودم و بعد از آن در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد به عنوان مربی به تدریس پرداختم. از مهر ۸۲ برای ادامه تحصیل در مقطع PhD به صورت بورسیه به دانشگاه اراسموس ام سی (Erasmus MC) کشور هلند رفتم و پس از فارغ التحصیلی از بهمن ۸۶ مجدداً در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد به ادامه فعالیت پرداختم.

تحصیلات تکمیلی در رشته فیزیولوژی نداریم و به همین دلیل باید از دانشجویان پزشکی علاقه مند برای انجام کار پژوهشی کمک بگیریم. این دانشجویان هم معمولاً وقت انجام کارهای تحقیقاتی فیزیولوژی که معمولاً زمان بر است و انرژی زیادی را می طلبد ندارند و بیشتر تمایل دارند پروژه هایی را انجام دهند که در زمانی کوتاه مثلاً در یکی دو ماه به اتمام برسد.

پرسشنامه با توجه به این که شما دوره کارشناسی ارشد را در دانشگاه تربیت مدرس و دوره دکتری را در خارج از کشور گذرانده اید و در هر دو محیط کار کرده اید، اصولاً مشکلات تحقیق در کشورمان را در چه می بینید؟

□ غیر از مشکل تامین بودجه و اعتبارات و نیز روند خسته کننده خرید وسایل و تجهیزات، راه اندازی setup هم یکی از مشکلات عمده است. گاهی مشاهده می شود تجهیزات خریداری شده و موجود است ولی در راه اندازی آن سالها وقفه ایجاد شده است و زمانی که در راه اندازی هم موفقیتی حاصل شده است وسایل مربوطه قدیمی شده اند و یا محقق آن انگیزه، شادابی و مهارت اولیه را از دست داده است. باز از مشکلات اساسی دیگر این است که کارهای تحقیقاتی تیمی و گروهی کمتر انجام می شود. مثلاً در ایران بین گروههای مولکولار بیولوژی و فیزیولوژی طرح های مشترک کمتر انجام می شود، در حالیکه امروزه در مراکز معتبر علمی دنیا با همکاری این گروهها کارهای بسیار جالبی انجام می شود. مسأله بعدی توجه محققین ما بیشتر متوجه بالا بردن کمیت و تعداد مقالات منتشره است تا بالا بردن کیفیت مقالات آنها که البته این مطلب خودش قابل بررسی است و دلایل زیادی دارد که جای طرح آن اینجا نیست.

□ در این مقاله ما نقش پروتیین αCaMKII را در شکل پذیری پیش سیناپسی عصبی در ناحیه CA1 هیپوکمپ مغز مورد بررسی قرار دادیم. این پروتیین در قسمتهای مختلفی از بدن به خصوص در هیپوکمپ مغز به وفور یافت می شود. در سلولهای عصبی هم در بخش پیش سیناپسی و هم در بخش پس سیناپسی وجود دارد ولی نقش پیش سیناپسی آن کمتر مورد مطالعه قرار گرفته است. برای مطالعه اثر پیش سیناپسی آن ما از حیوانات آزمایشگاهی استفاده کردیم که در آنها این آنزیم به خصوص، مورد انواع مختلف دستکاری ژنتیکی قرار گرفته بودند. ما با استفاده از آزمایش های الکتروفیزیولوژی، فارماکولوژی، بافت شناسی و میکروسکوپ الکترونی نشان دادیم که حذف این پروتیین از مغز سبب بروز افزایش یک سری پاسخ های کوتاه مدت عصبی در ناحیه CA1 هیپوکمپ می شود و نهایتاً نشان دادیم که در ایجاد این پاسخ های کوتاه مدت عصبی فعالیت کینازی، فعال شدن و یا غیر فعال شدن این آنزیم نقشی ندارد بلکه تنها وجود فیزیکی این آنزیم موثر بوده است.

پرسشنامه آیا در دانشگاه محل خدمتان امکانات لازم برای ادامه تحقیقات قبلی فراهم هست؟

□ متأسفانه خیر. با اینکه صحبت های زیادی شده و قول های متعددی داده شده است ولی عملاً امکانی برای انجام آن آزمایش ها در حال حاضر فراهم نیست.

پرسشنامه چرا؟ چه مشکلاتی برای انجام کار تحقیقاتی دارید؟

□ حتماً حدس خواهید زد که مشکل اصلی تأمین بودجه برای خرید وسایل هست. البته اخیراً ریاست جدید دانشگاه تلاش کردند و مذاکراتی با مسئولین مربوطه داشته اند ولی روند بسیار کند پیش می رود و معلوم نیست چه موقع به نتیجه برسد. مشکل بعدی این است که ما دانشجوی

الکلی و المثانه"، "التقسیم و التشجير"، "منافع الاغذیه و دفع مضارها"، "براء الساعه"، "المرشد و الفصول"، "الشکوک علی جالینوس"، "القولنج" و "من لا يحضره الطیب" اشاره کرد.

رازی حتی در دوران شهرت، که همواره با درخواست توأم با اکرام و اعزاز شاهان و صاحبان مناصب حکومتی روبه رو بود، خدمت به مردم و زیستن برای مردم و حتی نوشتن برای مردم را از یاد نبرد. نام دیگر کتاب شریف "من لا يحضره الطیب"، "طب الفقراء" است و چنانکه از نام آن معلوم می گردد برای عموم مردم، در زمان عدم دسترسی به طبیب نگاشته شده است. شیخ صدوق، ابن بابویه، نام گذاری کتاب "من لا يحضره الفقیه" را از روی این کتاب انجام داده و به این موضوع در ابتدای کتاب خود نیز اشاره کرده است. شاید همین کتاب گرانبقدر "طب الفقراء" یا "من لا يحضره الطیب" که به گونه ای جبران اخلاقی گزیدن عنوان "طب الملوکی" برای یکی از کتاب هایش باشد گرچه "طب الملوکی" او که متکی بر درمان با غذا است کتابی اشرافی و غیرقابل استفاده برای توده مردم و خارج از دسترس توان اقتصادی اکثریت آنها بوده است.

اما به هر حال کتاب "من لا يحضره الطیب" او گذشته از آن که سراسر، سرشار از دستورالعمل های سهل الحصول درمانی است، در شرایطی که دسترسی به طبیب حاذق برای مردم میسر نبوده است، راهنمای خوبی برای آن ها و

طیبیان و درمانگران متفرقه در طول زمانی به وسعت حدود یک هزار سال بوده است پیش از رازی کتابی

با این نام را یکی از تربیت یافتگان مکتب پزشکی جندی شاپور (یعنی عیسی بن ماسه در اواخر قرن دوم هجری) با هدفی مشابه نوشته بود

شهرت ما گذاشته و به سئوالات ما پاسخ دادید از شما تشکر می کنیم.

□ من هم از شما ممنونم و برایتان آرزوی موفقیت دارم.

زکریای رازی

ابوبکر محمدبن زکریای رازی (ولادت ۲۵۱ و وفات ۳۱۳ هجری قمری)، حکیم، فیلسوف، فیزیکدان، شیمی دان و طبیب گرانبقدر و بزرگ ایرانی معروف به "طبیب المسلمین"

و "جالینوس العرب" حدود سال ۲۵۱ هجری قمری در ری به دنیا آمده و در همان جا نشو نمو یافته است. وی در ابتدا پیشه زرگری داشته و به صنعت اکسیر می پرداخته و چون در اثر بخار و دود، چشم هایش متورم شد، در چهل سالگی ترک کیمیا کرده و به تحصیل طب پرداخته است. وی از فرزندان عصر خود و در دانش پزشکی پیشوا و امام و بوده است. رازی از مشاهیر منطق، هندسه و دیگر علوم عقلی بوده و وی را از بنیان طب شیمی دانسته اند. وی در پایان عمر نابینا شده و در حدود سال ۳۱۳ هجری قمری درگذشت. در کارهای رازی اهمیت دادن به تجربه مشهود است. وی تحقیقاتی در باب وزن مخصوص انجام داده و اکتشافاتی چون "کشف الكل" و "اسیدسولفوریک" به او منسوب است. تعداد تألیفات او را تا ۱۹۸ و برخی تا ۲۳۷ عنوان برشمرده اند. از مهمترین آثار رازی می توان به "الحاوی"، "الطب الروحانی" مشهور به "طب النفوس"، "الاعصاب"، "امراض الاطفال"، "المنصوری" که آن را برای ملک منصور بن نوح سامانی نگاشته است، "الجدری و الحصبه"، "الحصی فی

از این داوری های صورت گرفته ۳۸٪ آن (معادل ۱۵۳ داوری) تنها توسط ۱۰ نفر از داوران انجام گرفته است. برای قدردانی از این داوران نام آنها به شرح زیر به اطلاع می رسد:

- (۱) دکتر سیدجواد میرنجفی زاده، (۲) دکتر عباس حق پرست، (۳) دکتر محمد جوان، (۴) دکتر محمدرضا بیگدلی، (۵) دکتر هدایت صحرائی (۶) دکتر مسعود فریدونی، (۷) دکتر صالح زاهدی اصل، (۸) دکتر مجید حسن پور عزتی، (۹) دکتر سید علی مدد، (۱۰) دکتر علی پور متعبد

امید است روز به روز شاهد مشارکت بیشتر تمامی اعضای انجمن در داوری مقالات ارائه شده به مجله فیزیولوژی و فارماکولوژی باشیم.

تألیف بسیار رازی، که هر کدام در حد برترین ها است، علی رغم عمر نه چندان زیاد ۶۲ ساله، که ظاهراً تنها حدود ۲۰ سال آن را دوران حیات پزشکی او تشکیل می دهد، آدمی را به شگفتی وامی دارد.

ذکر برخی نظرات این پزشک حاذق و دانشمند گران سنگ برای آگاهی از نظرات علمی او مفید مینماید: پذیرفتن ادعاها از نظر من مشروط به این است که تجربه ها آن را تأیید کند.

هیچ مطلبی نزد ما مورد اطمینان نخواهد بود مگر پس از تجربه و آزمایش شکوک و اشتباهات بیشتر در مبانی نظری علم واقع می شود و کمتر در تجربه

هر گاه پزشک، تنها به تجارب خود بسنده کند و به قیاس و مطالعه کتاب ها اقدام نکند هرگز موفق نخواهد شد.

منبع: تحفه سلیمانیه، مترجم علاء الدین محمد طبیب، ۱۳۸۸، چاپ دانش پژوه

اخبار علمی

کلید کنترل کلسترول خون در مغز است

محققان می گویند؛ افزایش میزان کلسترول می تواند نتیجه فرآیندهای شیمیایی در مغز باشد. به گزارش سرویس بهداشت و درمان ایسنا، پژوهشگران با توجه به این یافته جدید خاطرنشان کردند که بازسازی و ترمیم اعصاب می تواند کلید درمان عارضه کلسترول بالا در آینده باشد. به گفته دانشمندان دانشگاه سینسیناتی، چرخه کلسترول در بدن در مغز و با کمک هورمونی موسوم به گرلین، تنظیم می شود و این دانشمندان معتقدند که با این کشف می توان در آینده به شیوه های نوین و موثرتری برای

جلسه هیأت تحریریه مجله فیزیولوژی و فارماکولوژی

در جلسه هیأت تحریریه مجله فیزیولوژی و فارماکولوژی آماری از وضعیت داوری مقالات ارائه گردید که می تواند برای خوانندگان خبرنگار نیز جالب توجه باشد:

در طی ۴ سال اخیر ۸۲۸ مورد درخواست داوری به داوران محترم مجله ارسال شده است که ۴۲۴ مورد آن علیرغم پیگیری دفتر مجله بدون پاسخ مانده و جوابی دریافت نشده است. در ۴۰۴ مورد نیز داوری ها در فرصت مقرر و یا پس از پیگیری های دفتر مجله به نتیجه رسیده و داوری صورت گرفته است. جالب این است که

دکتر سید امیرمحسن ضیایی مدیرکل دفتر گسترش و ارزیابی وزارت بهداشت نیز در زمینه دکتری پژوهشی در وزارت بهداشت گفت: ۱۸ مرکز تحقیقاتی در دانشگاه های علوم پزشکی مختلف توانسته اند مجوز پذیرش دانشجو در این دوره را کسب کنند و بیش از ۶۰ نفر در این دوره پذیرش می شوند.

وی یادآور شد: این دوره به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص آشنا به روشهای پیشرفته تحقیق و مبنای پژوهش در زمینه های خاص ایجاد شده و در دوره های اولیه تعداد دانشجویان نسبت به تعداد اساتیدی که آموزش بر عهده آنها است، تعریف شده است.

جایزه پژوهشی: اعطای جایزه ۱۰۰ هزار دلاری بانک

توسعه اسلامی به پژوهشهای برجسته مرکز همکاری های علمی و بین المللی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اعلام کرد: بانک توسعه اسلامی (IDB) به تحقیقات برجسته و مؤسسات تحقیقاتی برتر کشورهای عضو این بانک یکصد هزار دلار جایزه اعطا می کند. به گزارش خبرگزاری مهر، این بانک با هدف به رسمیت شناختن نقش حیاتی که علم و فناوری در توسعه اجتماعی- اقتصادی به عهده دارد، طی سالهای متوالی همکاری خود را با کشورهای عضو خود افزایش داده است.

جایزه نقدی ۱۰۰ هزار دلاری این بانک نیز با هدف افزایش میزان رقابت میان موسسه های تحقیقاتی علمی و فناوری بوده و در عین حال می تواند میزان مشارکت و درگیری بانک توسعه اسلامی را در اجرای سیاستهای آینده نگرانه افزوده و استفاده از برنامه های علمی و فناوری را در کشورهای عضو خود بهبود بخشد.

این جایزه در سه رتبه اول تا سوم و هر کدام به مبلغ ۱۰۰ هزار دلار به موسسه های تحقیقاتی که مشارکت علمی و فناوری قابل توجهی در توسعه اقتصادی و یا توسعه دامنه

درمان مشکل فشار خون بالا دست پیدا کرد. محققان دریافته اند: مسدود کردن گیرنده ای که عملکرد گرلین را متوقف می سازد در واقع میزان کلسترول را افزایش می دهد. مجله علمی نیچر نوروساینس در این باره افزود: محققان در نهایت شگفتی دریافتند که با غیر فعال کردن این گیرنده به عنوان MC4R در مغز، می توان حتی کلسترول تزریقی را در خون به مدت طولانی تری نگه داشت. همچنین تحقیق اخیر در انستیتوی پزشکی جان هاپکینز انجام گرفت و نشان داد که کلسترول پایین خطر ابتلا به سرطان پروستات پیشرفته را در مردان کاهش می دهد. این دانشمندان معتقدند؛ پایین آوردن میزان چربی های مضر خطر بروز سرطان پروستات را تا ۶۰ درصد کاهش می دهد.

تربیت پژوهشگر؛ پذیرش دانشجوی دکتری پژوهشی از سال آینده تحصیلی

مدیر کل امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از پذیرش دانشجوی دکتری پژوهشی (PhD by Research) از سال آینده تحصیلی خبر داد و گفت: این دوره با هدف اجرای طرح های پژوهشی خارج از دانشگاه توسط دانشجویان طراحی شده است.

جعفر هزارجریبی در گفتگو با خبرگزاری مهر افزود: دکتری پژوهشی برای سال آینده پیش بینی شده و دانشگاه های مجری باید برای راه اندازی این دوره از شورای گسترش آموزش عالی مجوز بگیرند.

مدیر کل امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی وزارت علوم با بیان اینکه بیشترین ظرفیت پذیرش دوره دکتری پژوهشی به پژوهشگاهها اختصاص می یابد، گفت: دانشگاه های متقاضی دوره دکتری پژوهشی باید درخواست خود را به شورای گسترش آموزش عالی ارائه دهند.

برای ما ارسال شود که به محض اینکه دانشگاه لیست خود را بفرستند معاونت علمی اعتبار پژوهانه را به حساب دانشگاهها و دانشگاهها می توانند این اعتبار را به حساب دانشجو پرداخت کنند.

تولید علم: آخرین وضعیت تولید علم ایران در ۱۰ سال اخیر

آخرین نتایج علم سنجی در گروه پزشکی و سایر بخشهای علمی در فاصله سالهای ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۹ با توجه به با پایان یافتن سال میلادی ۲۰۰۹ بر اساس نتایج رتبه بندی در پایگاه های بین المللی ISI و Scopus منتشر شد که در گزارشی جایگاه ایران بررسی شده است.

طبق رتبه بندی کشورهای جهان بر اساس تعداد مقالات در پایگاه اطلاعاتی ISI:web of science از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۹ جمهوری اسلامی ایران در رتبه ۳۵ دنیا قرار دارد. در این رتبه بندی به ترتیب کشورهای آمریکا، ژاپن و آلمان در رده های اول تا سوم قرار دارند.

رتبه ۳۵ ایران در پایگاه اطلاعاتی ISI:web of science از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۹

در ۱۰ سال اخیر از جمهوری اسلامی ایران ۴۹ هزار و ۶۶۳ مقاله در این پایگاه نمایه شده که این تعداد ۱۸۴ هزار و ۵۴۳ بار مورد استناد قرار گرفته اند و شاخص میزان استنادات نسبت به تعداد مقالات بر اساس این رتبه بندی برای مقالات ایرانی ۳.۷۲ است.

در رتبه بندی کشورهای جهان بر اساس تعداد ارجاعات به مقالات در پایگاه اطلاعاتی ISI:web of science از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۹، جمهوری اسلامی ایران در رتبه ۴۱ دنیا قرار دارد و کشورهای آمریکا، آلمان و انگلستان به ترتیب در رده های اول تا سوم قرار دارند.

رتبه ۲۲ ایران در پایگاه اطلاعاتی Scopus از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۹

های علمی مانند مهندسی، کشاورزی، پزشکی، بیوتکنولوژی، IT، جراحی، علم مواد، علوم داروسازی، صنعتی و منابع جایگزین انرژی کشورهای عضو داشته و یا تحقیقات قابل توجهی در زمینه های ذکر شده داشته اند، اهدا خواهد شد.

گرائتهای پژوهشی: اعطای پژوهانه دانشجویان دکترا تا بهمن ۱۳۸۸: هر دانشجو ۵ میلیون تومان به مدت دو سال معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری گفت: وزارتخانه های علوم و بهداشت قرار است تا پایان دی ماه لیست دانشجویان دکتری خود را به ما ارائه دهند و معاونت علمی نیز به محض دریافت لیست اعتبار پژوهانه را به دانشگاهها پرداخت می کند.

دکتر نسرین سلطانخواه در گفتگو با خبرگزاری مهر افزود: معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری برای اعتبار پژوهانه ۲۰ میلیارد تومان برای سال ۸۸ در نظر گرفته است که بر اساس طرح پژوهانه هر دانشجوی دکتری که آزمون جامع می دهد و طرح پیشنهادی پایان نامه دکتری وی به تصویب می رسد به مدت دو سال و طی سه مرحله ۵ میلیون تومان دریافت می کند.

وی اظهار داشت: میزان اعتبار پژوهانه برای هر دانشجوی دکتری در هر رشته و گروه در حال حاضر ۵ میلیون تومان برآورد شده است.

معاون علمی و فناوری رئیس جمهور گفت: ما در حال حاضر برای پرداخت پژوهانه مشکلی نداریم و تنها منتظر ارائه لیست دانشجویان دکتری از طرف وزارتخانه های علوم و بهداشت هستیم اما تاکنون از سوی وزارت خانه های علوم و بهداشت لیستی از دانشجویان دکتری به ما ارائه نشده است.

وی ادامه داد: قرار است لیست دانشجویان دکتری تا پایان دی ماه ۱۳۸۸ از سوی وزارتخانه های علوم و بهداشت

بچه ها پیش از حرف آمدن، می خندند. هیچ کس خندیدن را به بچه ها یاد نمی دهد.

سی بی سی، تلویزیون دولتی کانادا در گزارش اخیر خود به پدیده خنده و یافته های پژوهشگران درمورد خنده پرداخته است.

آدم ها معمولاً ناخودآگاه، با ریتمی منحصر به فرد و دربخش خاصی از مکالمه می خندند. رابرت پراوین، عصب شناس و پژوهشگری که چندین دهه در مورد خندیدن تحقیق کرده است می گوید ممکن است آدم ها با شنیدن یک جوک شروع به خندیدن کنند، اما جای شگفتی است که فقط در ده تا پانزده درصد موارد خندیدن آدم ها به خاطر شنیدن یک مسئله طنزآمیز است. خندیدن به جای این که واکنشی نسبت به یک جوک باشد، بیشتر به واکنش های اجتماعی مرتبط است.

پراوین می گوید: «خندیدن یک پدیده اجتماعی است و وجود یک فرد دیگر، از ضروریات خندیدن است.»

پراوین که استاد دانشگاه مریلند است طی سال ها پژوهش دریافته است که اساساً همه گروه های زبانی از طریق یک جور «هاهاها» می خندند و الگوی مولد خنده در مغز انسان سبب تولید صدای خنده می شود و حتی اگر به زبان های چینی، انگلیسی و فرانسه صحبت کنند هم خنده را درک می کنند.

پراوین تاکید می کند هر «ها» حدود یک پانزدهم ثانیه طول می کشد و هر یک پنجم ثانیه تکرار می شود و اگر فرد سریع تر و یا آهسته تر بخندد، صدای آن شباهتی به آوای خنده نخواهد داشت.

پراوین، نویسنده کتاب «خنده: یک تحقیق علمی» می گوید: «افراد ناشنوا بدون توانایی شنیدن می خندند و افرادی که در حال صحبت با تلفن همراه هستند بدون دیدن طرف مکالمه خود می خندند و این امر نشان دهنده آن است که خنده به یک حس ویژه وابسته نیست و به ارتباطات اجتماعی بستگی دارد.»

به گزارش مهر، طبق رتبه بندی کشورهای جهان بر اساس تعداد مقالات در پایگاه اطلاعاتی Scopus از سال 1999 تا ۲۰۰۹، جمهوری اسلامی ایران در رتبه ۲۲ دنیا قرار دارد و کشورهای آمریکا، چین و انگلستان در رده های اول تا سوم این رتبه بندی حضور دارند.

این در حالی است که در ۱۰ سال اخیر از جمهوری اسلامی ایران ۱۶ هزار و ۷۴۵ مقاله در این پایگاه نمایه شده اند که این تعداد ۱۰ هزار و ۱۱۲ بار مورد استناد قرار گرفته اند و شاخص میزان استنادات نسبت به تعداد مقالات بر اساس این رتبه بندی برای مقالات ایرانی ۰.۶۰ است. شاخص H که در این پایگاه اطلاعاتی مورد توجه قرار گرفته است نیز برای محققان ایرانی عدد ۸۰ را نشان می دهد.

در رتبه بندی گرایشهای مختلف علوم، رشته شیمی در ایران از بالاترین میزان مقالات نمایه شده در پایگاه اطلاعاتی ISI:web of science در سالهای ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۹ برخوردار است.

بر این اساس تعداد مقالات شیمی ۱۳ هزار و ۶۵ مقاله و تعداد ارجاعات ۳۷ هزار و ۱۵۷ بار بوده است. علمی که در این رتبه بندی مورد توجه قرار گرفته اند شامل شیمی، علوم مهندسی، علوم بالینی، فیزیک، علم ماده، علوم جانوری و گیاهی، ریاضیات، زیست شناسی و بیوشیمی، علوم کشاورزی، علوم دارویی، علوم کامپیوتر، علوم زمین شناسی، محیط زیست و بوم شناسی، علوم اجتماعی، علوم اعصاب، پزشکی مولکولی و ژنتیک، میکروب شناسی، ایمنولوژی، روانپزشکی و روانشناسی، علوم فضایی است.

پژوهشگران معتقدند خندیدن یک پدیده اجتماعی است

پژوهشگران معتقدند خندیدن، یکی از قدیمی ترین راه هایی است که بشر برای برقراری ارتباط با دیگران استفاده می کند. میمون ها، سگ ها و موش ها هم می خندند.

افراد با خندیدن بهتر می شود اما خندیدن صرف برای بهبود کامل بیماران مبتلا به افسردگی کافی نیست.

اطلاعیه

NIDA Mini-Convention: Frontiers in Addiction Research

Satellite meeting of the Society for Neuroscience Annual Meeting

San Diego, CA

Friday November 10, 2010-06-12

8:00 AM – 6:25 PM

At the NIDA mini-convention satellite meeting, outstanding scientists will present recent findings and discuss future directions in the neurobiology of drug abuse and addiction. The mini-convention will include four symposia, a presentation by the Jacob Waletzky Memorial Prize winner, and the poster session for early career investigators. The symposia this year are:

- Using model organisms to discover unanticipated pathways to addiction
- A fresh look at dopamine release and uptake
- Role of nicotine receptors in the median habenula in mediating addiction to nicotine and other drugs
- Connectivity of the human brain and its disruption by drugs of abuse

ژاک پانکسپ، استاد روانشناسی دانشگاه بولینگ گرین می گوید: «خندیدن نشانه شادی و ارتباط مثبت و خوشایند با زندگی است. خنده، پدیده ای کاملاً اجتماعی است».

خندیدن فقط خاص انسان ها نیست. شامپانزه ها هم همدیگر را قفلک می دهند و حتی وقتی یک شامپازه، تظاهر به قفلک شامپانزه دیگری می کند، می خندد.

پانکسپ می گوید اگر موش ها را قفلک بدهیم، می خندند و با این که ظاهراً باورنکردنی به نظرمی رسد، اما نشریه های علمی هم مقاله هایی در این مورد منتشر کرده اند.

وی با اشاره به نوارهای ویدئویی صحنه قفلک موش ها می گوید موش ها عاشق قفلک هستند و برای اینکه بیشتر قفلک داده شوند، بارها به دست پژوهشگران بازمی گردند.

پانکسپ و دانشمندان دیگر با مطالعه موش ها درمی یابند که به هنگام خندیدن چه پدیده ای در مغز رخ می دهد و در نهایت به ریشه ناراحتی و غصه های انسان نیز پی خواهند برد.

جفری برگدورف، استاد مهندسی پزشکی دانشگاه نورث وسترن دریافته است که خندیدن در موش ها نوعی فاکتور شیمیایی رشد تولید می کند که شبیه انسولین است و به عنوان یک عامل ضد افسردگی و کاهش دهنده نگرانی و اضطراب عمل می کند.

برگدورف معتقد است که احتمالاً پدیده مشابهی هم در بدن انسان رخ می دهد. این امر، برای پزشکان فرصتی فراهم می کند تا با هدف قرار دادن مغز انسان با مواد شیمیایی جدید، داروهای ضد افسردگی و ضد اضطراب تولید کنند.

دکتر مارگارت استوبر، استاد روان درمانی دپارتمان پزشکی دانشگاه لس آنجلس که در مورد نقش خنده بر سلامت بیماران خود تحقیق کرده، دریافته است که روحیه

التماس نامه

الا یا ایها الاعضا بدین اخبار بچاپیم ما
که گشتیم بی خبر ما هم، ز "فیفا" و ز ما فیها

بخوانید این خبرنامه بدین فیدبک به مسئولش
که می باشد خبرنامه به جد حلال مشکل ها

رود بر باد نیم عمر اگر نبود خبرنامه

کند تنظیم هارت و کیدنی و CNS ما را

نمی دانیم که چون باید بتحریکیم گروه ها را

که ارسالند اخباری از احوالات خود ما را

شما را می دهم سوگند بر کاتزونگ و بر گایتون

ببینید سایت فیفا را بخوانید این خبرها را

دقت در نتیجه گیری

کارآگاه هلمز و معاونش واتسون رفته بودند صحرانوردی
و شب هم چادری زدند و زیر آن خوابیدند. نیمه های
شب هلمز بیدار شد و آسمان را نگریست. بعد واتسون را
بیدار کرد و گفت: «نگاهی به بالا بینداز و به من بگو چه
می بینی؟» واتسون گفت: «میلیون ها ستاره می بینم.»
هلمز گفت: «چه نتیجه ای می گیری؟» واتسون گفت: «از
لحاظ روحانی نتیجه می گیرم که خداوند بزرگ است و
ما چقدر در این دنیا حقیریم. از لحاظ ستاره شناسی نتیجه
می گیرم که زهره در برج مشتری ست، پس باید اوایل
تابستان باشد. از لحاظ فیزیکی نتیجه می گیرم که مریخ
در محاذات قطب است، پس باید ساعت حدود سه نیمه
شب باشد.» شرلوک هلمز مکثی کرد و گفت: «واتسون!
نتیجه اول و مهمی که باید بگیری این است که چادر ما را
دزدیده اند.»